

Kommuneplanrevision 2025:

Drøftelse af kommunens bystruktur

Udvalget for Vækst & Klima
Kommunalbestyrelsens temamøde
April 2024

HEDENSTED
KOMMUNE

Dagsorden

- Intro og baggrund
- Hedensted Kommunes nuværende bystruktur
- Kommunalbestyrelsens handlemuligheder inden for rammerne af bystrukturen
- Kommunalbestyrelsens muligheder for at ændre bystrukturen
- Potentialer og konsekvenser ved at ændre bystrukturen

Udvalget for Vækst & Klima skal drøfte ovenstående punkter, forud for Kommunalbestyrelsens temamøde om samme emne i april 2024.

- Næste skridt

Planstrategi 2023

Kommunalbestyrelsen godkendte Planstrategi 2023 i juni 2023.

Planstrategien beskriver, hvad kommuneplanrevisionen skal omhandle i denne kommunalbestyrelsesperiode:

4 tematillæg:

- Boliger
- Landsbyer
- Natur & Turisme
- Erhverv

Kommuneplanrevision 2025:

Blandt andet overgangen fra byhierarki til bynetværket,

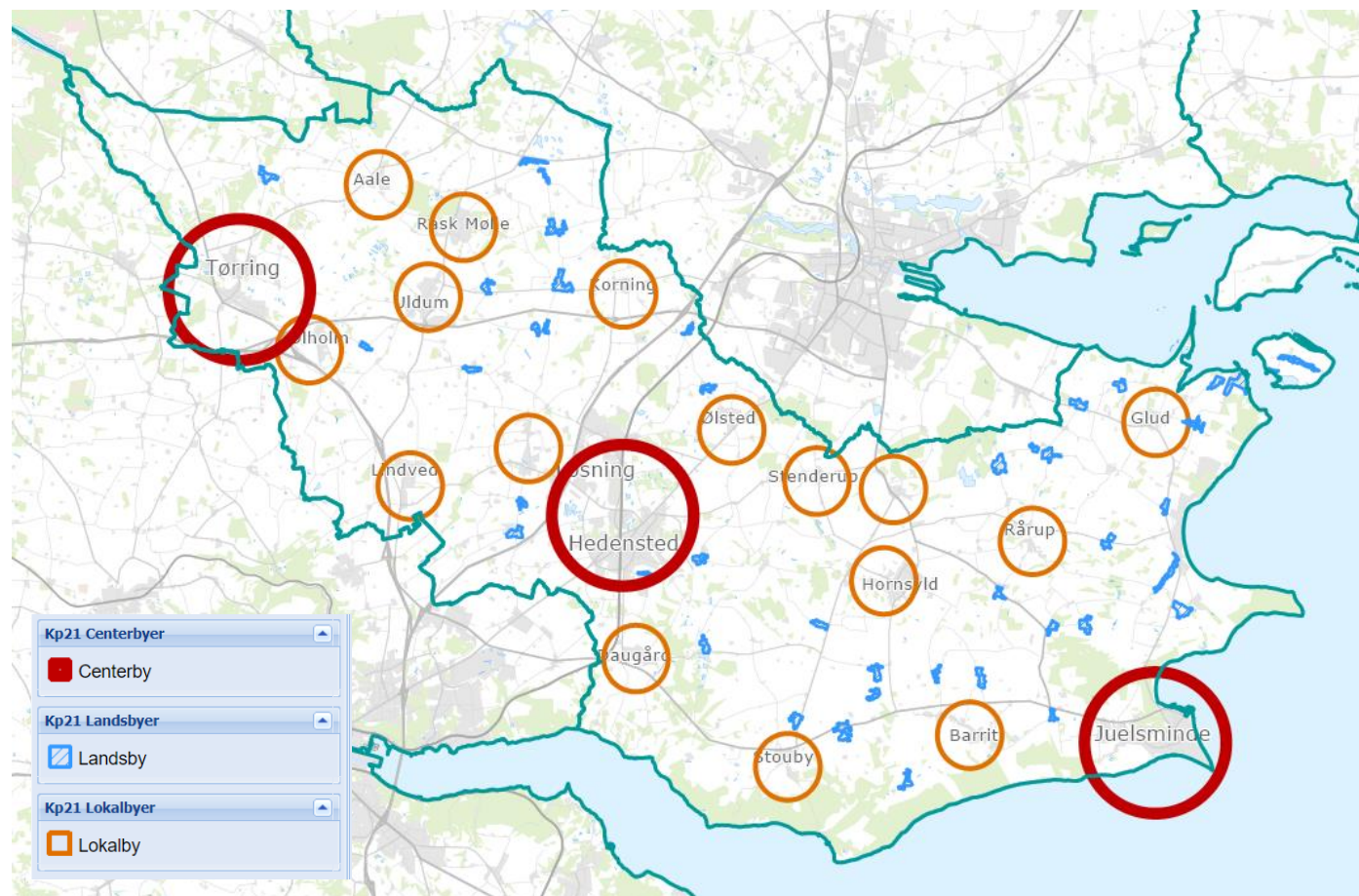
herunder bynetværkets bystruktur.

Hedensted Kommunes bystruktur

Hedensted Kommunes byer, samt forholdet mellem dem, udgør kommunens bystruktur.

I Kommuneplan 2021-2033 består bystrukturen af:

- **tre centerbyer**
- **16 lokalbyer**
- **38 landsbyer**

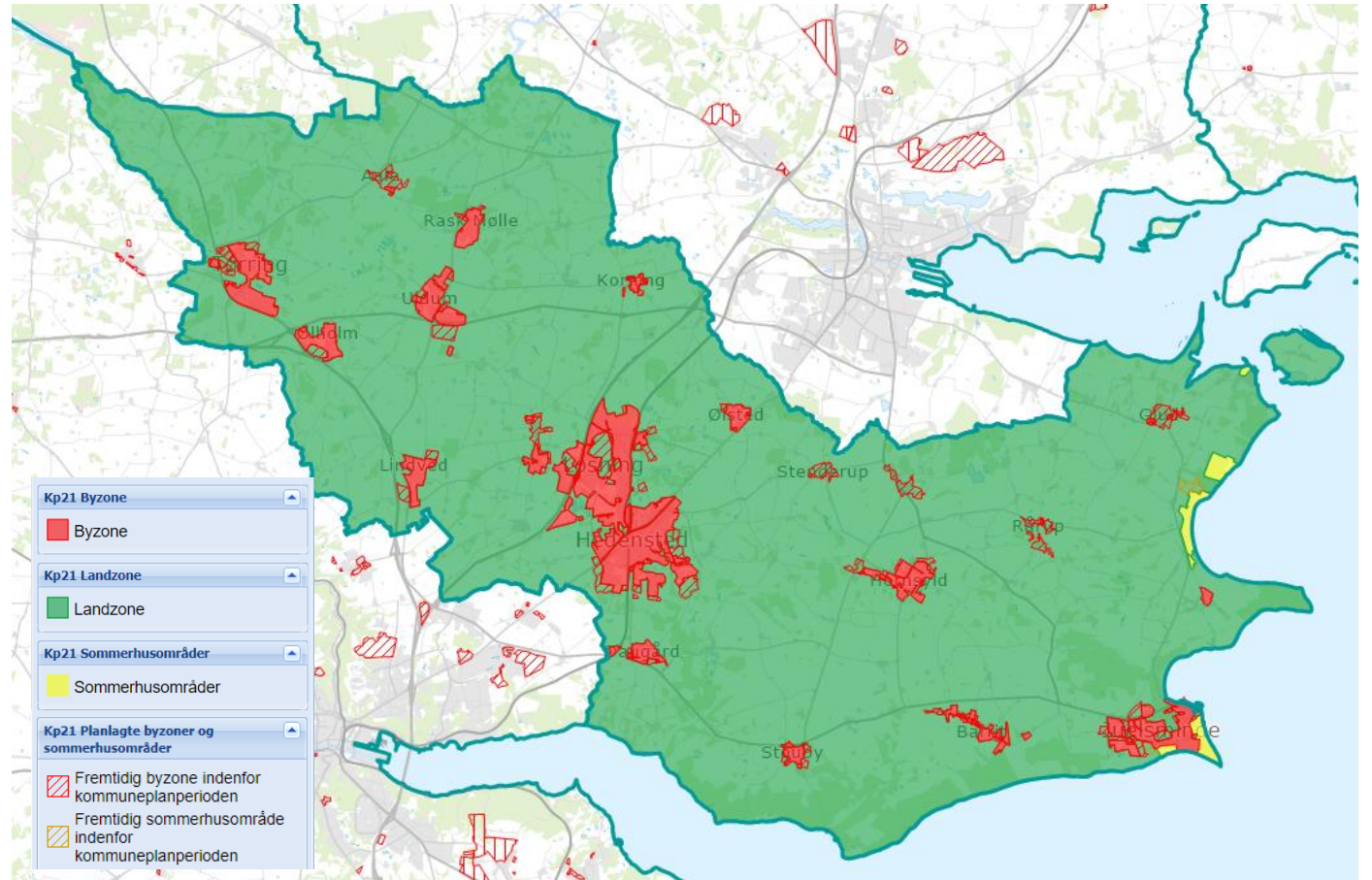
Planlovens zoneinddeling

Planloven inddeler hele landet i tre zoner:

- **Byzone:** En zone til reel vækst og byudvikling
- **Landzone:** En zone der varetager hensyn til jordbrugserhvervene, landskabsværdier, naturværdier og kulturhistoriske værdier
- **Sommerhusområder**

Zoneinddelingen:

- Sikrer en klar grænse mellem by og land
- Forhindrer spredt bebyggelse i landzonen
- **Sikrer at forskellige arealer varetager forskellige hensyn, så mange miljøkonflikter undgås**

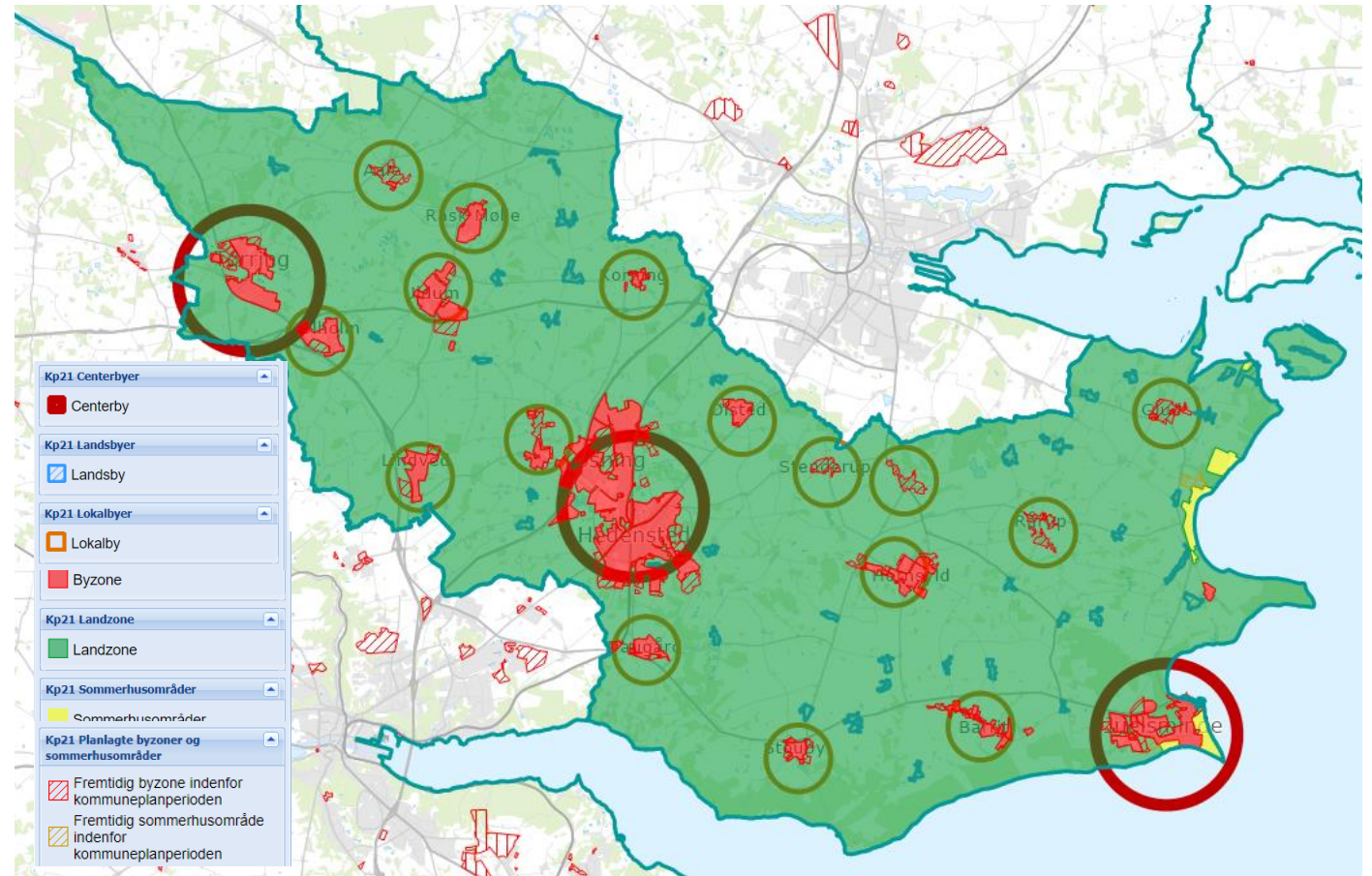
Bystrukturen i zonerne

Kommunes centerbyer og lokalbyer ligger i byzonen / fremtidig byzone

Byzonen varetager hensynet til reel byvækst.

Kommunens landsbyer ligger i landzonen

Landzonen varetager hensyn til jordbrugserhverv, landskab, naturbeskyttelse, kulturhistorie med videre.

Vækst i byzone og landzone

Kommunes centerbyer og lokalbyer ligger i byzonen / fremtidig byzone

Byzonen varetager hensynet til reel byvækst.

Kommunalbestyrelsen understøtter byvæksten i centerbyerne og lokalbyerne i byzone ved at **udlægge nye kommuneplanrammer til byvækst.**

Kommunens landsbyer ligger i landzonen

Landzonen varetager hensyn til jordbrugserhverv, landskab, naturbeskyttelse, kulturhistorie med videre.

Kommunalbestyrelsen understøtter landsbyvækst og udvikling i landsbyerne i landzone gennem **program for landsbyudvikling**, som består af fire indsatser:

- Kommuneplantillæg for landsbyer
- Forvaltningspraksis for landzoneadministration
- Politik- og strategiudvikling
- Opbygning af handlekraftige lokalsamfund

Vækst i balance

Med fokus på byvækst i centerbyer og lokalbyer i byzone:

- opnår Kommunalbestyrelsen et klart og langsigtet **grundlag for udviklingen og for fremtidige kommunale investeringer.**

Ved at variere graden af byvækst:

- understøtter Kommunalbestyrelsen en **vækst og bosætning i balance,**

så der også i fremtiden både vil være bosætningsmuligheder med parcelhuskarakter, og muligheder for bosætning i kommunens idylliske landsbyer, som kan tilbyde noget andet.

Forsideillustration fra Kommunalbestyrelsens Bosætningsstrategi 2023.

Hedensted Kommunes bystruktur

Forvaltningen anbefaler at fastholde nuværende bystruktur:

Tre centerbyer

Hedensted-Løsning, Juelsminde og Tørring.

- Centerbyerne er kommunens største handelsbyer og skal sikre en høj grad af service og faciliteter til kommunens borgere.
- Centerbyerne skal stå for en stor del af kommunens byvækst. Derfor agter Kommunalbestyrelsen at investere i infrastruktur og service her.

CENTERBYERNE SOM VÆKSTMOTOR

Vores attraktive centerbyer skal trække væksten og levere den vækst, som styrker kommunens økonomi og sikre fundamentet. Stærke centerbyer er afgørende for at sikre vækst i Hedensted Kommune - ikke bare i centerbyerne - men også i de omkringliggende lokalsamfund. Centerbyerne vil naturligt være der, hvor væksten er størst. Derfor er det afgørende, at vi satser på centerbyerne med et bredt udbud af attraktive boliger og spændende byudvikling. Alt dette underbygges af, at det er i centerbyerne, hvor potentialer for private investeringer er størst, hvilket vi skal være klar til at understøtte.

Illustration fra Kommunalbestyrelsens Bosætningsstrategi 2023.

16 landsbyer i byzone

Barrit, Bjerre, Daugård, Glud, Hornsyld-Bråskov, Korning, Kragelund-Øster Snede, Lindved, Rask Mølle, Rårup, Stenderup, Stouby, Uldum, Ølholm, Ølsted og Åle.

- Disse landsbyer er dem, som i Kommuneplan 2021-2033 er omtalt som lokalbyer. Forvaltningen foreslår, de i fremtiden kaldes landsbyer i byzone.
- Landsbyerne i byzone skal sikre lokal service til borgere i nærområderne.
- Her ønsker Kommunalbestyrelsen også byvækst, og agter derfor også her at investere i infrastruktur og service.

LEVENDE LOKALOMRÅDER

Hedensted Kommune er en decentral kommune, hvor det ikke er målet at samle alt i særligt udvalgte steder. Vi tror på, at vi kan skabe gode steder at bo og leve i alle kroge af vores kommune. Derfor har udvikling og særligt bosætning i vores lokalområder høj prioritet. Vi tror på, at vi på lang sigt skaber en bedre kommune på den måde. Vores lokalområder skal ikke nødvendigvis vokse alle sammen, men de skal udvikle sig og blive bedre steder at bo. Det er afgørende, at denne udvikling sker i tæt samarbejde med lokalområdet, så vi sikrer de lokale kvaliteter og styrker det lokale fællesskab.

12

Illustration fra Kommunalbestyrelsens Bosætningsstrategi 2023.

38 landsbyer i landzone:

Barrit Station, Bottrup, Breth, Brund, Bøgballe, Båstrup, Eriknauer, Flemming, Gammelby, Gl. Sole, Gramrode, Havrum, Hesselballe, Hjarnø by, Hjarnø Havn, Hjortsvang, Hornborg, Hornum, Hosby, Hvirring, Hyrup, Kalhave, Klejsgård, Klejs Mølleby, Møgelkær, Neder Sønderby, Overby, Skjold, Snaptun, Staksrode, St. Dalby, Torup, Vesterby, Vrigsted, Ørum, Øster Bisholt, Østrup og Åstrup.

- Landsbyerne i landzone er de byer, hvor Kommunalbestyrelsen ønsker landsbyvækst i mindre skala.
- Reel byvækst er ikke muligt i landzonen.
- Hensynet til jordbrugserhvervet samt hensyn til blandt andet landskab, naturbeskyttelse og kulturhistorie prioriteres i disse områder, frem for reel byvækst.
- Med tæthed til natur, højt til loftet og landsbyidyl sikres her en helt anden type bosætningsmulighed end i centerbyerne og landsbyerne i byzone.

MIKKEL MARKVEJ

Føler sig hjemme på sit nedlagte husmandssted for enden af markvejen langt uden for byskiltet. Her finder Mikkel friheden til at være sig selv og uforstyrret være sammen med familien.

- Husmandssted
- Tæt på fred og ro
- Midt i naturen
- Dele-fællesskab med naboerne
- Plads til familie
- Mulighed for dyrehold
- Selvforsyning og økologi

Illustration fra Kommunalbestyrelsens Bosætningsstrategi 2023.

Bystrukturens betydning i landzonen

I Kommuneplantillæg for landsbyer afsøger Kommunalbestyrelsen mulighederne for at udvide kommuneplanrammer i landsbyer i landzone med henblik på at muliggøre landsbyvækst.

I en indledende debatfase har Hedensted Kommune modtaget en række idéer til udvidelser.

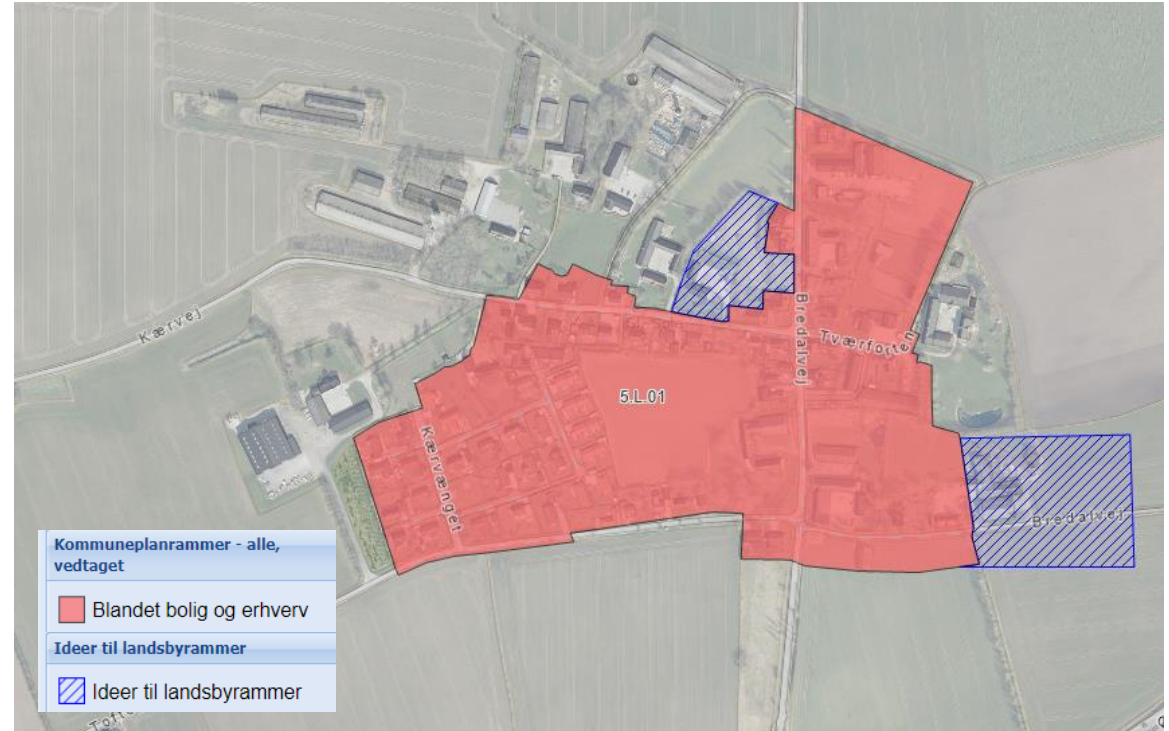
Bystrukturen muliggør ikke store udvidelser (reel byvækst) i landsbyer i landzonen.

Kommunalbestyrelsen har to muligheder for at gå videre med en idé om reel byvækst:

- **Overføre landsbyen fra landzone til byzone**
- **Bevare landsbyen i landzone og afsøge mulighederne for at foretage mindre rammeudvidelser.**

Udvalget for Vækst & Klima skal i april og august 2024 drøfte idéerne til rammeudvidelser.

Kommunalbestyrelsen skal behandle forslag til kommuneplantillægget i december 2024.

Eksempel på eksisterende kommuneplanramme i Gl. Sole, samt to idéer til udvidelser af kommuneplanrammen.

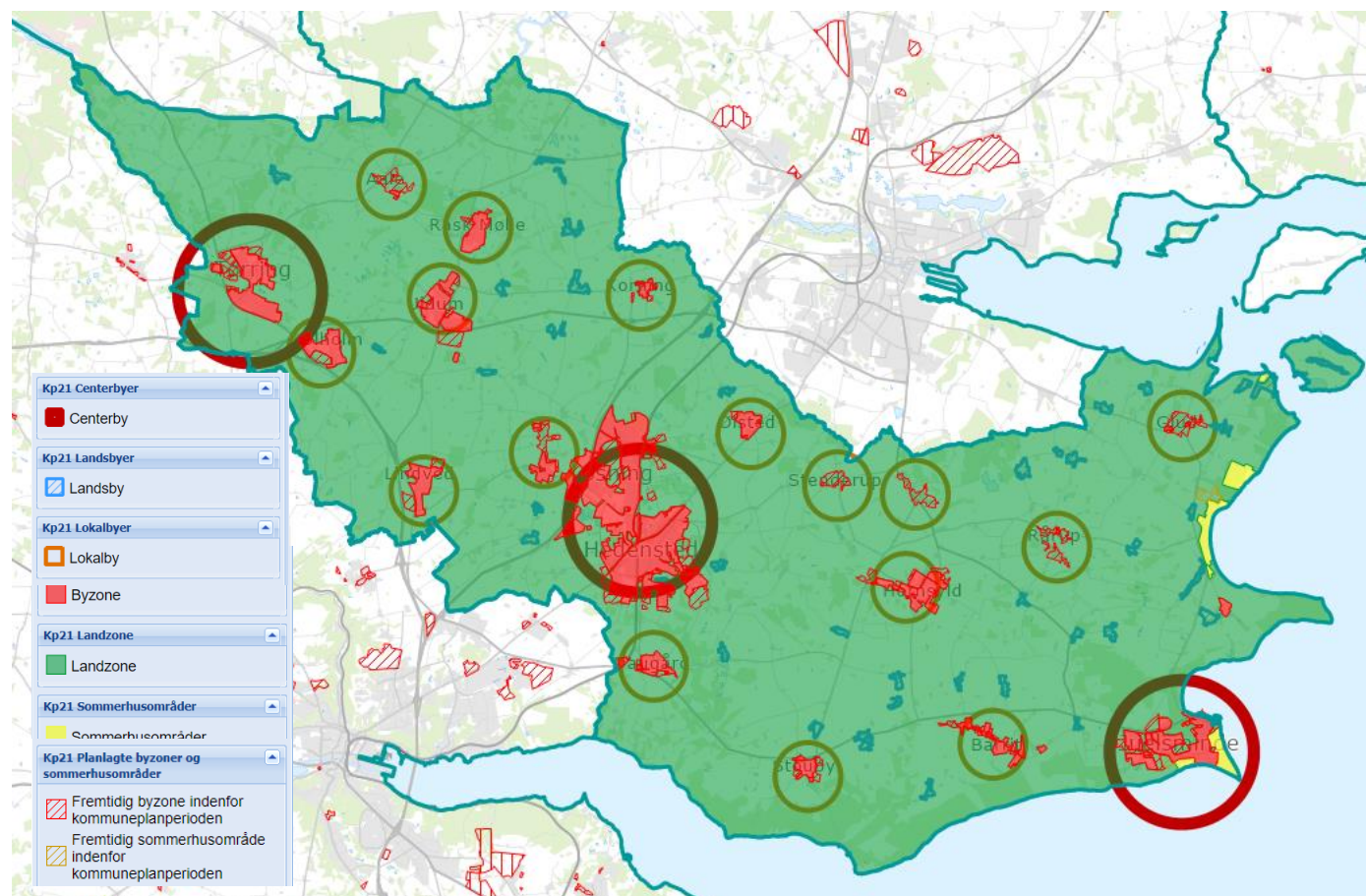
Overførsel fra landzone til byzone

Det er muligt at overføre hele landsbyer i landzone til byzone.

Ved at overføre til byzone:

- prioriterer Kommunalbestyrelsen hensynet til byvækst og de investeringer i infrastruktur og service, der hører med.
- nedprioriterer Kommunalbestyrelsen hensynene til jordbrugserhvervet, landskab, naturbeskyttelse, kulturhistorie med videre i og omkring landsbyen.

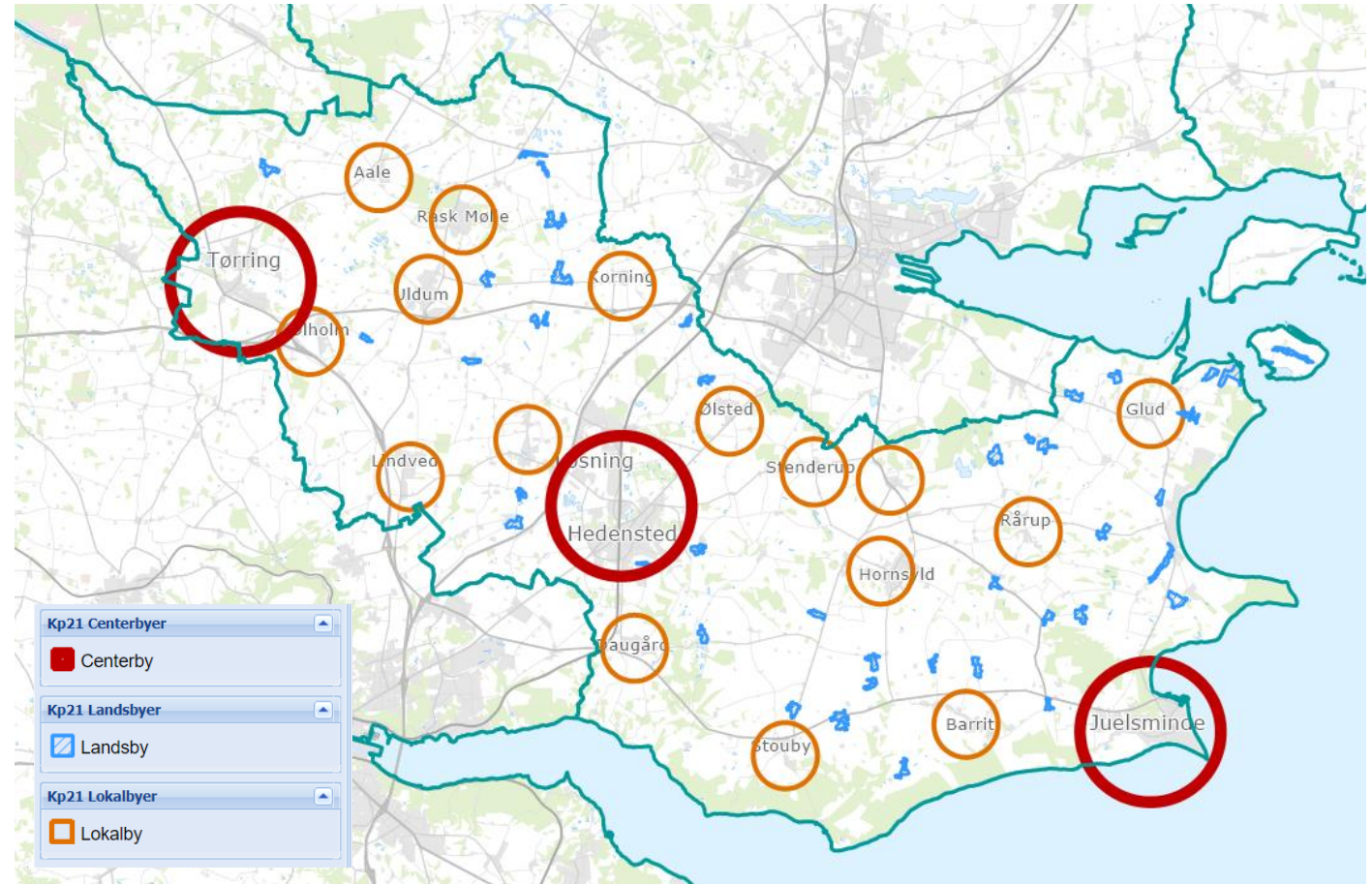
Udvalget for Vækst & Klima skal medio 2024 drøfte potentialerne og konsekvenserne ved at overføre hele landsbyer til byzone.

Drøftelse af bystrukturen

Udvalget for Vækst & Klima bedes drøfte følgende, forud for Kommunalbestyrelsens temamøde om samme emne i april 2024:

- Hedensted Kommunes nuværende bystruktur og handlemuligheder inden for rammerne af den.
- Mulighederne for at ændre bystrukturen, og potentialerne og konsekvenserne herved

Næste skridt

April 2024: Kommunalbestyrelsens temamøde

Drøftelse af kommuneplanrevision, herunder; bynetværk, lokalområdernes udviklingsretning og kommunens bystruktur

Medio 2024: Udvalget for Vækst & Klima

Igangsættelse af kommuneplanrevision 2025

Medio 2025: Udvalget for Vækst & Klima, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen

Forslag til Kommuneplan 2025

Efterår 2025

Otte ugers offentlig høring

Behandling af bemærkninger

Ultimo 2025: Udvalget for Vækst & Klima, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen

Endelig vedtagelse af Kommuneplan 2025